

Brug tussen gebouw en gebruiker

Het hoofdkantoor van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) in Amstelveen voldoet na een ingrijpende renovatie weer geheel aan de eisen die aan een moderne werkomgeving worden gesteld. Het ontwerp is van Chris Pachen van N Interieurarchitecten, die een flexibel interieur creëerde dat niet alleen naadloos aansluit op de gebruiker, maar ook op het gebouw zelf.

TEKST **Rutger van Oldenbeek**
 FOTOGRAFIE **Roos Aldershoff**

Opdrachtgever **Sociale Verzekeringsbank, Amstelveen**
 Interieurontwerp **Chris Pachen (nu N Interieurarchitecten, Maastricht)**
 Uitwerking projectteam **AGS; Hannek Höweler, Jeroen Zeekaf, Roel Korbmacher, Roy Konings**
 Projectmanagement en directievoering **Twijnstra Gudde; Niek Willemsen, Arne van 't Spijker**
 Interieurbouw (onder BAM) **Linthorst Professionele Interieurs, Lunteren; Leolac, Wanssum (bank in het restaurant)**
 Leveranciers losse inrichting **MD&R, Vepa, Desque, Gispen, Lensvelt**
 Meubelen **Vitra, Vepa, Lensvelt, Håg, Rohde & Grahl**
 Vloeren **nora, Leox**
 Bewegwijzering en folies op glas **Dehullu, Ochten**
 Adviseur installaties **Deerns, Amsterdam**
 Aannemer **BAM**
 Oppervlakte **25.000 m²**

FOTO LINKS
Ontmoetingsplein met rechts de 'lockerhuisjes'.

FOTO BOVEN
Deel van de met witte tegels beklede gevel.
 (Foto Vepa)

FOTO ONDER
Middenzone en werkplekken met geabstraheerde foto's.

Pachen kreeg de ontwerpopdracht naar aanleiding van een Europese selectie, waarbij hij in samenwerking met Peter Zandbergen en Hannek Höweler de tender binnenhaalde. Op dat moment was hij werkzaam bij AGS Architecten, maar zegt Pachen: "Na 25 jaar in loondienst te hebben gewerkt, vond ik het tijd om mijn horizon te verbreden en een eigen bureau te starten: N Interieurarchitecten."

Modulair pakket

Het kantoor van de SVB, ontworpen door Abe Bonnema en opgeleverd in 1991, bestaat uit twee hoofdvolumen: een hoog L-vormig blok en een lagere U-vorm, met ertussen een besloten binnenplein. Kern van de ontwerpopdracht was het moderniseren van de werkvloeren – niet alleen van het hoofdkantoor in Amstelveen, maar van alle vestigingen van de SVB. In zijn ontwerp keek Pachen goed naar het karakter van de opdrachtgever: "... een organisatie die als kerntaak het aanbieden van zekerheid heeft en altijd doordacht te werk gaat en verantwoord met geld omgaat. De vraag was dan ook geen spetterend, hip interieur, maar een efficiënte en flexibele werkomgeving, waarin transparantie en interactie vooropstaan." Pachen vertaalde dit door een modulair pakket aan te bieden, waarmee binnen het gebouw eenvoudig kan worden geschoven met de verschillende soorten werkplekken. Hiertoe paste hij onder meer een bandrasterplafond toe waaraan op elke 1,80 m een binnenwand kan worden geplaatst, zodat de indeling steeds kan worden veranderd. Bron van inspiratie was ook het gebouw van Bonnema, dat door de gevel met witte tegels niet alleen een moderne uitstraling heeft, maar met zijn terugkerende maatvoering ook modulair van opbouw is. Pachen: "Met het modulaire pakket heb ik ook een brug gelegd tussen de architectuur en de gebruiker, en ik vind dat dat heel vloeiend is gebeurd. Het pakket had

uit de koker van de architect kunnen komen.” Dit raakt volgens Pachen de kern van zijn vak: “Als interieurarchitect bouw je altijd een brug tussen de architectuur – het harde gebouw – en de gebruiker en diens identiteit – de zachte kant. Daartussen zit het interieur.”

Licht, lucht en ruimte

Voor de verbouwing werd gewerkt in cellenkantoren langs de gevel, met in het midden een donkere gang. Belangrijk onderdeel in het concept van Pachen was het creëren van licht, lucht en ruimte. De gangwanden werden ver-

wijderd, net als de plafonds. De nieuwe bandrasterplafonds liggen slechts 5 cm onder het betonnen plafond, waardoor de werkruimten (aan de gevels) een stuk hoger zijn geworden en pendelverlichting kan worden gebruikt. In de middenzone is het plafond lager; hier zijn alle installaties gecompriemd en is directe en indirecte verlichting aangebracht. De middenzone is breder dan de voormalige gang en ook visueel ruimer, doordat de wanden van de werkruimten van glas zijn. Bovendien versterken glazen zijpanelen naast de wanden tussen de werkruimten dit effect. De zone bevat ruimten voor verschillende functies, zoals overlegplekken, kopieermachines en archiefkasten. Deze ruimten zijn vormgegeven als gestoffeerde meubelen, waardoor ze bijdragen aan een betere akoestiek. In de middenzone ligt een grijze rubberen vloerbedekking (noraplan acoustic), met uitzondering van overlegplekken waar tapijt ligt. Er zijn verschillende soorten werkplekken, zoals gesloten concentratie- en

duowerkplekken, loungewerkplekken en cockpits. Uitgaande van de kleinste ‘korrel’, de gesloten eenpersoonswerkplek van 7 m², is een gestandaardiseerde maatvoering voor de overige werkplekken vastgesteld. Geplaatst in de gebouwplaattegrond is op deze wijze een heldere en leesbare ruimtestructuur ontstaan. Wandindelingen, vloerpatronen, plafonds en meubilair zijn hierop gestroomlijnd. Bij alle werkplekken staat ergonomie voorop. Pachen: “Ik ben altijd streng wat betreft ergonomie en daarom zijn overal zit-staerwerkplekken. Dat sluit mooi aan bij de SVB, waar immers het welzijn van de mens vooropstaat. Bovendien ontstaan de beste ideeën wanneer mensen in beweging zijn, dan komen ze los.” Er kan ook staand worden vergaderd, waarvoor Pachen zelf een zit-staervergader tafel ontwikkelde. Deze is er in vier maten, waarbij zelfs de grootste (240 x 240 cm) nog stabiel is in de hoogste stand. De tafels zijn voorzien van aansluitingen voor data en elektra, waarbij de bekabeling in het frame is weggewerkt.

FOTO ONDER
Tafel en koffiebar op een ontmoetingsplein.

FOTO RECHTSBOVEN
Het restaurant.

FOTO RECHTSONDER
Vergaderruimte in het vergadercentrum.

Multicoloured

De basiskleur van de werkvloer is wit, wat het concept van licht, lucht en ruimte ondersteunt. “Als je geconcentreerd wilt werken, moet je niet te veel kleurprikkelers hebben”, stelt Pachen. Over de basis creëerde hij een kleurrijke ‘laag’ die voor warmte zorgt en waarbij op sommige plekken stevig is uitgepakt, ook op de werkvloer: “Kleur maakt mensen blij en zorgt bij alle rust ook voor impulsen. Ook sluit het kleurgebruik goed aan bij de SVB, waar de ‘multicoloured’ samenleving centraal staat.” De SVB had ook aangegeven foto’s uit de huisstijl en branding terug te willen zien. Pachen: “Het zijn prachtige foto’s, maar soms ook confronterend. Daarom heb ik ze abstracter gemaakt door er een soort ‘Andy Warhol’-kleurfilter op toe te passen.” De foto’s zijn gebruikt op de wanden van een aantal werkruimten, waarbij de kleurstelling van de foto’s steeds dezelfde is als die van de vloerbedekking op die plek en foto en tapijt één baan vormen. Bij andere werkplekken zijn de wanden beschrijfbaar en bovendien van metaal,

zodat er met magneetjes papieren kunnen worden opgehangen. De identiteit van de SVB komt ook terug op de glazen wanden van de gesloten werkruimten: in de in de ‘privacystrook’ die oogcontact tussen langslappende en zittende mensen voorkomt, zijn de voornamen van vrijwel alle Nederlanders aangebracht.

First contact

Aan het begin van elke kantoorvleugel staan de lockers, die zijn vormgegeven als ‘huisjes’, met binnenin onder meer een garderobe, overlegplek of ruimte voor bijvoorbeeld kopieermachines. Ook hier geldt het motto ‘licht, lucht en ruimte’: de huisjes zijn niet alleen van binnen verlicht, maar geven ook indirecte verlichting naar het plafond. Op de buitenzijde van de huisjes zijn foto’s aangebracht van Amsterdam en Amstelveen, de eigen omgeving van de medewerkers. Pachen: “Een locker symboliseert bij flexibel werken het enige echte eigen plekje voor de medewerkers. Het is ook een soort ‘first contact’ tussen de buitenwereld en de

kantooromgeving. De foto's staan voor de interactie tussen de thuisomgeving en het kantoorinterieur. Dat zorgt voor herkenbaarheid en vertrouwdheid." De

foto's zijn gefilterd en van kleur ontdaan, en vervolgens ton sur ton gemaakt met de grijze vloerbedekking. Tegenover de lockers zijn de ontmoetingspleinen die in principe op elke

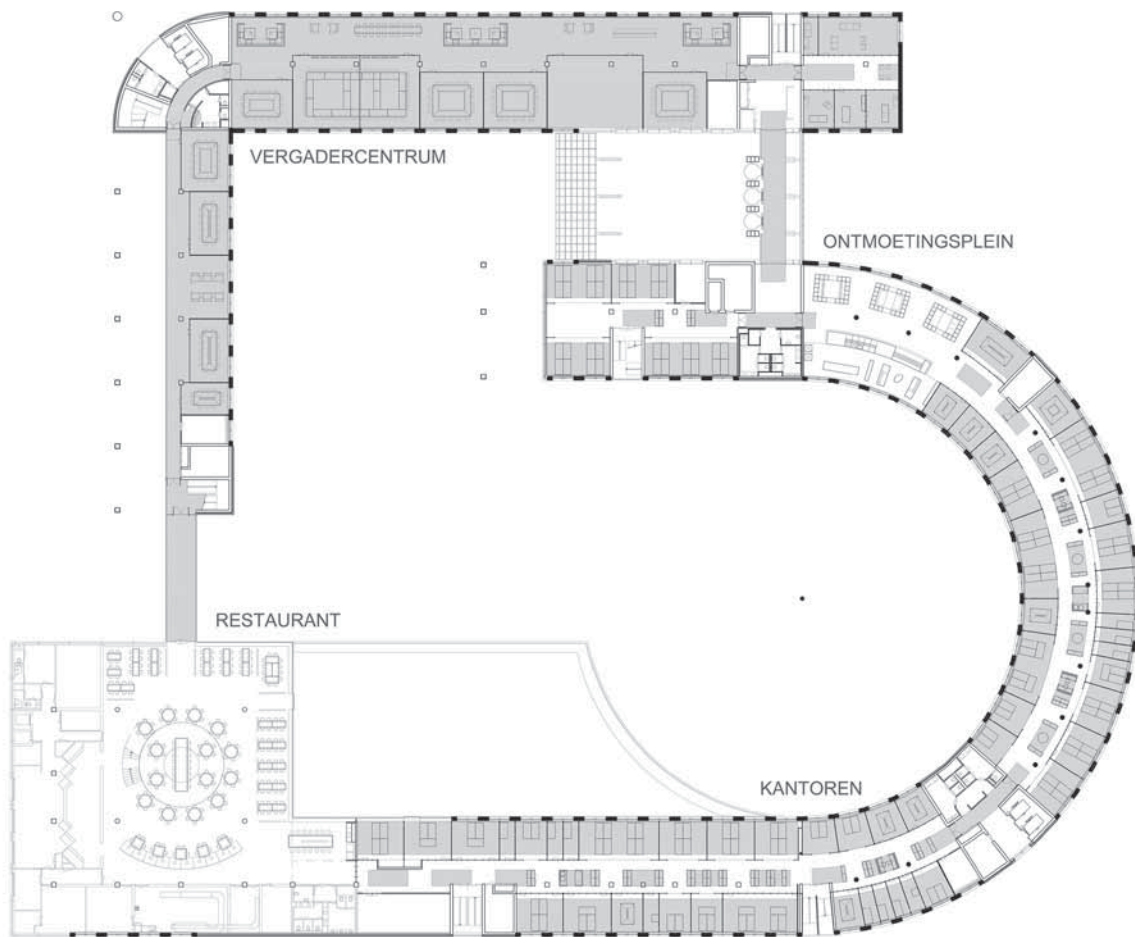
werkvloer hetzelfde zijn. Pachen: "Ik bedenk graag dingen als een Zwitsers zakmes – je bent als architect ook een 'gereedschapsmaker'. Daarom heb ik voor de ontmoetingspleinen één meubel met allerlei functies gecreëerd – een 'huiskamer' met kleurrijk gestoffeerde banken, een bibliotheek, een lange koffiebar waaraan ook staand kan worden overlegd, en een lange tafel. Onder het motto 'Iedereen is uniek' staan rond de tafel verschillende stoelen, wel steeds met een witte zitting. In het conceptplan van Twijnstra Gudde waren meerdere koffiepleintjes per afdeling bedacht, maar stelt Pachen: "Als je wilt dat mensen samenkomen, kun je beter één groot koffieplein maken. Door dat bovendien te koppelen aan de centrale entree-as, is een prachtig ontmoetingsplein ontstaan dat ook veel wordt gebruikt voor informele gesprekken." Tussen het ontmoetingsplein

FOTO BOVEN
De bank in het restaurant.

FOTO ONDER
Interieur van een van de
lockerhuisjes.

tingsplein en de werkplekken is een vergaderruimte, die ook dient als overgang naar de zone met werkplekken.

Huiskamer

Voor vergaderingen is er tevens een vergadercentrum, met ruimten in verschillende afmetingen. Deze liggen langs een

zone voor informeel overleg voor of na een vergadering, met banken (de AVL Glyder Lensvelt, in een stoffering die ook is gebruikt voor de banken op de ontmoetingspleinen) en loungeplekken waaraan ook kan worden gewerkt. Het meubilair is als een 'explosie van kleur en vorm', wat mooi contrasteert met de ingetogen vergaderruimten.

Het nabijgelegen restaurant kan eveneens worden gebruikt als vergaderplek en voor samenkomen na een vergadering. De herinrichting daarvan zat niet in de budgettering, maar Pachen vond dat "het de huiskamer van het kantoor geopend moest worden." Het 'huiskamergevoel' is om te beginnen verkregen door een enorme bank uit één stuk – een ware eyecatcher in een gebogen vorm die de binnencirkel van het ronde restaurant volgt. "Ik heb goed gekeken naar de architectuur en de kwaliteit van de ruimte, en deze ingevuld met cirkel-

BOVEN

Plattegrond eerste verdieping.

ONDER

Inrichtingsvoorstel van een kantoorvleugel.

vormige en rechthoekige elementen die die kwaliteit versterken", aldus Pachen. De bank heeft een buitenzijde van polyester met PU-coating en een gestoffeerde binnenzijde die een halve cirkel vormt, waardoor je er heel geborgen in kunt zitten. Pachen: "Daarmee heeft de bank ook een symbolische waarde, de SVB is immers een verzekeringsbank." De huiskamermetafoor wordt voortgezet in het midden van het restaurant, waar een lange tafel onder een grote ronde lamp staat. De cirkel van de koepel van het restaurant wordt in de vloer herhaald door een afwijkende beitskleur in het parket. Verder staan er ronde en rechthoekige tafels met afneembaar blad, eveneens door Pachen ontwikkeld. Met uitzondering van de bank kan al het meubilair worden verplaatst, maar zonder dat je dat kunt zien. "Want dan krijg je een kantine-uitstraling", stelt de interieurarchitect. Het restaurant heeft langs de gevel een bovenverdieping, met een bar en verschillende soorten zitjes, waaronder een gebogen vaste bank waarop je op verschillende manieren kunt zitten.

Nu de modernisering van het hoofdkantoor van de SVB is voltooid, zullen ook de andere acht vestigingen worden aangepakt, in principe volgens hetzelfde concept. In Amstelveen wordt inmiddels met enthousiasme gewerkt en is de overgang naar de nieuwe manier van werken vlekkeloos verlopen. Bovendien is door de transparantie de oriëntatie in het enorme gebouw met 500 procent toegenomen en weet je overal veel beter waar je je bevindt. Het nieuwe interieur heeft ten slotte ook buiten een bijzonder effect: door de gekleurde foto's vormen de vierkante vensters in de witte tegelgevel nu 's avonds mooie kleurvlakken en biedt het gebouw een heel andere aanblik.

www.n-interieurarchitecten.nl

